

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Základní škola a mateřská škola Volfartice 81

Adresa

471 12 Volfartice 81, okres Česká Lípa

Identifikátor školy: 600 074 692

Zřizovatel: Obec Volfartice, 471 12 Volfartice 59

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 1. - 2. prosinec 1999

Čj.	084 719/99-5083
Signatura	oh1zt103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je součástí ročního plánu. Obecné cíle výchovy jsou rozpracovány v rámcovém projektu pod názvem zdravá mateřská škola, ale nejsou upřesněny metody a prostředky k realizaci. Systém vlastního plánování výchovně-vzdělávací činnosti učitelky má podobu stručné přípravy, jsou používány obecné formulace určení úkolů, není jasný konkrétní týdenní záměr. Vzhledem k nejasnosti stanovení cílů ve výchovně-vzdělávací činnosti nelze objektivně posoudit jejich plnění.

Základní logopedická prevence není ve škole odborně zajištěna. V průběhu dne byly uskutečňovány jazykové chvílky. Individuální plán byl předložen pro jedno dítě s odkladem školní docházky. V plánu je vyznačena pedagogická diagnóza a individuální péče, chybí záznamy o výsledcích stanovených úkolů.

Ze záznamů v přehledu výchovné práce bylo zjištěno, že propojení úkolů a jejich plnění není v souladu s předloženými plány výchovně-vzdělávací činnosti.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti byla hodnocena jako ještě vyhovující.

Podmínky vzdělávací činnosti

V současné době je mateřská škola jednotřídní se stanovenou kapacitou dvaceti dětí. Nachází se ve společném objektu se základní školou. Školní jídelna slouží všem strávnickům zařízení. Herna je rozdělena na třídu a ložnici. K dispozici je hygienické zařízení, kabinet a kancelář, která není využívána. Šatna dětí je v suterénu budovy. Uvedené prostory jsou velké a světlé, mají zajištěno vytápění, větrání a přirozené i umělé osvětlení. Součástí areálu je menší zahrada vybavená pískovištěm, průlezkami a houpačkou.

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje jedna pedagogická pracovnice důchodového věku, která má středoškolské vzdělání bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Upevňování dovedností a návyků probíhá volně na základě zájmu a tvořivosti jednotlivých dětí. Pro individuální péči o dítě s odkladem školní docházky jsou vytvořeny odpovídající organizační podmínky a časový prostor v běžném denním programu.

Zařízení třídy starším nábytkem je funkční. Uspořádání pracovních míst umožňuje dětem volný přístup k pracovním i výtvarným pomůckám. Pro námětové, tvořivé a konstruktivní hry jsou vytvořeny stabilní hrací kouty. Škola je dostatečně vybavena hudebními nástroji, audio a videotechnikou, sportovním nářadím a náčiním, dětskými knihami a pracovním materiálem. Hračky jsou zčásti zastaralé, některé působí neesteticky. Využívání pomůcek bylo účelné.

Provoz a denní režim jsou v souladu s hygienickými požadavky. Pitný režim v době inspekce nebyl ve třídě zajištěn. Každodenní pobyt venku, časové úseky podávání jídla a individuální potřeba odpoledního odpočinku podporuje zdravý způsob života dětí.

Řízené činnosti dětí převažovaly nad spontánními činnostmi.

Podmínky vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Základ pedagogické práce tvoří pevně stanovený režim dne s pravidelným střídáním činností s řízenými přechody dětí na hygienu a do jídelny. Organizace společného stravování má svůj řád a vyhovující časový interval pro klidné stolování, na jehož přípravě se děti spolupodílejí. Při jídle je plně respektováno osobní tempo jednotlivých dětí.

V ranních hrách měly děti dostatečnou možnost seberealizace. Převažovala přímá řízená činnost. Učitelka nerespektovala vývojové a věkové zvláštnosti dětí, což vedlo k jejich přetěžování.

Ve sledovaných činnostech byly uplatněny prvky tvořivé dramatické, pohybové a jazykové výchovy s řízeným grafickým procvičováním.

V organizaci činností během dne se objevila slabá místa.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako ještě vyhovující.

Motivace a hodnocení

V ranních hrách měly děti možnost výběru hraček. Volná hra byla učitelkou sledovaná a částečně usměrňovaná. Děti byly zapojeny do her, využívaly všech prostor k rozvíjení hravých činností, které odpovídaly jejich potřebám a zájmům. Při sledovaných činnostech byla vždy realizována vstupní i průběžná motivace, která děti aktivovala k činnostem. V některých případech nerespektovala učitelka věkové a osobnostní zvláštnosti dětí. Na velmi dobré úrovni byly dovednosti dětí v oblasti hygienických návyků a stolování. Míra dovedností a návyků dětí v oblasti sebeobslužné a sociální byla hodnocena jako velmi dobrá.

Motivace a hodnocení byly dobré.

Interakce a komunikace

Přístup učitelky vůči dětem byl pozitivní a vstřícný, v některých případech autoritativní. Účelně byla podporována slovní zásoba dětí i jejich řečové aktivity při dramatizaci pohádek a při hrách. Spolupráce a komunikace mezi dětmi navzájem a mezi učitelkou a dětmi byla dobrá.

Interakce a komunikace byla hodnocena jako dobrá.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti byly pozorovány pouze v době ranních her, v ostatních částech dne se nevyskytovaly.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako ještě vyhovující.

Řízené činnosti

Sledovány byly dopolední činnosti s pobytem venku.

Základ pedagogické práce tvoří pevně stanovený režim dne s pravidelným střídáním činností, který vede děti k poslušnosti a k plnění úkolů. Při hospitaci učitelka hru dětí předčasně ukončila, aby tím uvolnila prostory pro klasické kruhové hry se zpěvem.

V jazykové výchově byl kladen důraz na přirozenou řečovou aktivitu dětí, na probuzení zájmu

i prožitku. Děti při dramatizaci pohádek vedených učitelkou prokázaly velmi dobré znalosti a dovednosti. Pro slovní vyjádření jim učitelka ponechala menší prostor. Pozitivně lze hodnotit postupné seznamování dětí s literárními texty formou četby knih na pokračování. Společně potom nacházejí krásu slova i ilustrace a hodnotí jednání hrdinů.

Během dopoledních činností učitelka zařadila procvičování grafomotorických cviků.

Při pobytu venku učitelka vhodně nereagovala na pozorované jevy a na podněty dětí.

Režimové momenty byly sledovány v průběhu organizace dopolední svačiny, oběda, hygieny a přípravy dětí na odpolední odpočinek. Děti byly vedeny důsledně k osvojení návyků a dovedností v oblasti sebeobsluhy i stolování.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti v mateřské škole

Sledovaná dopolední výchovně-vzdělávací činnost se vyznačovala pevně stanoveným režimem dne. V plánování výchovně-vzdělávací práce učitelky jsou nejasnosti ve stanovení cílů a nelze objektivně posoudit jejich plnění. V ranních hrách a při dramatizaci pohádek měly děti dostatečnou možnost seberealizace. V řízené činnosti nebylo při zadávání úkolů přihlédnuto k rozdílnému věku dětí. Přístup učitelky k dětem byl autoritativní, přesto nechyběla pochvala a kladné hodnocení dětí, které se chovaly přirozeně.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

Kvalita vzdělávací činnosti v mateřské škole byla na základě provedených hospitací celkově hodnocena jako ještě vyhovující.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Matematika

Hospitovány byly hodiny matematiky v obou třídách u vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Zhlédnuté hodiny byly dobře připravené, byl stanoven cíl a obsah a pokyny pro činnost jednotlivých ročníků v rámci třídy. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a až na drobné nepřesnosti v matematickém vyjadřování věcně správně. Učitelky střídaly různé formy práce (procvičování, samostatná práce, dialog), k žákům přistupovaly individuálně, zohledňovaly jejich individuální potřeby a schopnosti, samostatnou práci zčásti diferencovaly. Střídavě pracovaly s žáky jednotlivých ročníků ve třídě, jejich práci průběžně kontrolovaly a upozorňovaly je na chyby. Efektivita hodin jednotlivých ročníků byla rozdílná. Převažovalo pozitivní hodnocení žáků. V závěru chybělo shrnutí učiva a zhodnocení hodin.

Komunikace mezi žáky a učitelkami byla založena na vzájemné důvěře a na pozitivních vztazích. Žáci se chovali ukázněně.

Celkově byla kvalita výuky matematiky hodnocena jako dobrá.

Vlastivěda

Hospitována byla vlastivěda ve čtvrtém a pátém ročníku u vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Zápisy v třídní knize byly neúplné, přesně neodpovídaly probíranému učivu v jednotlivých ročnících.

Ve sledovaných hodinách bylo učivo v obou ročnících opakováno a procvičováno při zkoušení u tabule a při písemném zpracování zadaných úkolů k danému tématu. S novými poznatky byli žáci seznamováni formou dialogu, při kterém vhodně aplikovali poznatky získané na základě předcházející samostatné práce. V průběhu hodiny děti využívaly k orientaci pouze nástěnnou mapu, s atlasy popř. mapou České republiky nepracovaly. Zápis byl učitelkou nadiktován. Hodina postrádala závěrečné ověření pochopení nové látky, shrnutí a zhodnocení. Prostředky audiovizuální techniky nebyly využity.

Vyučující respektovala osobnost žáka, sebedůvěru žáků posilovala pozitivním hodnocením.

Celkově byla kvalita výuky vlastivědy hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v základní škole

Časová dotace hodin sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Tematické plány pro jednotlivé předměty nejsou zpracovány.

Obě vyučující mají pedagogickou a odbornou způsobilost. Nekvalifikovaně je vyučován cizí jazyk a část hodin, které přebírá vychovatelka školní družiny. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je z tohoto důvodu týdně odučeno celkově 19 hodin, t.j. 16,7 %.

Učebny a ostatní prostory jsou udržovány v čistotě, jsou účelně zařízené a vyzdobené. Škola má dostatek učebnic, pomůcek a didaktické techniky. Rozvrh hodin je sestaven dobře, respektuje didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků. Počty vyučovacích hodin v jednom dni a jejich délka odpovídají vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění.

Část zápisů ve třídní knize II. třídy neměla vzhledem k více ročníkům ve třídě přesnou a úplnou vypovídací hodnotu o probíraném učivu.

Kvalita vyučování sledovaných předmětů byla na základě provedených hospitací celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry vycházejí z podmínek a z prostředí školy, jsou orientovány na ekologické aktivity, estetickou výchovu a citovou výchovu. Koncepce nebyla zpracována písemně. Roční plán školy uvádí pouze časový rozpis pedagogických rad, prázdnin a významných dnů a základní motto pro školní rok. Plán kontrolní a hospitační činnosti nebyl písemně vypracován.

Ve škole se ve školním roce 1999/2000 vyučuje ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Tematické plány ředitelka nepožaduje, má zpracovány vzdělávací cíle podle předmětů pro 1. - 5. ročník.

Nepovinné předměty nejsou ve škole vyučovány, škola se orientuje na zájmovou činnost žáků ve školní družině.

Roční plán mateřské školy pro školní rok 1999/2000 obsahuje koncepční záměr výchovně-vzdělávací činnosti, časový rozpis služeb zaměstnankyň zajišťujících provoz mateřské školy, úkoly učitelky a režim dne. Stanovené cíle jsou reálné.

Plánování školy má dobrou úroveň.

Organizování

Vzhledem k malé velikosti kombinovaného zařízení spočívá organizování chodu školy převážně na ředitelce, kterou v době její nepřítomnosti zastupuje učitelka základní školy. Kompetence pracovníků stanovené pouze na základě ústní dohody jsou akceptovány. Jako poradní orgán pracuje pedagogická rada, rada školy není zřízena.

Povinná dokumentace základní školy podle § 38a odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění, je vedena ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. V kontrolovaných třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech žáků byly zjištěny drobné nedostatky administrativního rázu. Závady byly s ředitelkou školy projednány a v průběhu inspekce odstraněny.

Chod školy se řídí školním řádem, který obsahuje základní informace a organizační záležitosti. Nepostihuje však školu jako kombinované zařízení základní a mateřské školy. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků nebyla pro školu písemně zpracována.

Vnitřní informační systém spočívá v každodenním osobním styku se všemi zaměstnanci. Sdělení školského úřadu popř. dalších institucí jsou zveřejňována na nástěnce v ředitelně školy. Informovanost rodičů je zajištěna prostřednictvím notýsků nebo žákovských knížek, vyučujícími při třídních schůzkách, podle potřeby při individuálních pohovorech a v mateřské škole při předávání dětí. Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích jsou zabezpečeny proti zneužití. Škola neodebírá Věstník MŠMT ČR.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 nepostihuje plně všechny oblasti chodu školy, těžiště zprávy spočívá v hodnocení akcí a činností v jednotlivých měsících. Její projednání v pedagogické radě není dokladováno.

Škola pořádá výstavky žákovských prací, vystoupení dětí při třídních schůzkách, zúčastňuje se ekologických akcí.

Personální podmínky v mateřské škole jsou podhodnoceny. Rozsah přímé vyučovací činnosti učitelky v mateřské škole neodpovídá nařízení vlády č. 153/1999 Sb. ze dne

28. června 1999. (Stanoveno 31 hodin přímé výchovné činnosti týdně, rozpis proveden na 32 hodin týdně). Organizační řád mateřské školy, kompetence a úkoly jednotlivých pracovníků mateřské školy (zaměstnaných na vedlejší činnost jako pomocný pedagog) nejsou písemně zpracovány. Povinná dokumentace mateřské školy je vedena podle § 45b odst.1 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, v platném znění. Kontrolované evidenční listy pro děti v mateřské škole nejsou na tiskopisu podle Seznamu povinné dokumentace škol a školských zařízení čj. 24 021/98-20. Bezpečnost dětí je zajištěna po celou dobu pobytu v mateřské škole v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Organizování je na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy, vedení a motivování pracovníků umožňuje v daných podmínkách adekvátní řízení školy.

Ředitelka školy má vypracovaná a zveřejněná kritéria pro přiznávání osobních příplatků. Mimořádné odměny uděluje individuálně za aktivity nad rámec pracovních povinností.

V maximální míře je využívána odborná a pedagogická způsobilost pracovníků. Vzhledem k málo početnému pedagogickému sboru vyučuje osm hodin vychovatelka školní družiny, výuku cizího jazyka zabezpečuje nekvalifikovaná externí pracovnice.

Ředitelka se nezúčastňuje porad ředitelk mateřských škol svolávaných Školským úřadem v České Lípě. Ředitelka a učitelka základní školy využívají nabídky akcí pořádaných vzdělávacím střediskem, učitelka mateřské školy ne.

Vedení a motivování pracovníků je na dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém ředitelky školy je založen na denním, osobním kontaktu se všemi pracovníky školy. Případné problémy řeší ředitelka ihned.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je hlavně zaměřena na kontrolu pedagogické dokumentace, na kontrolu práce pedagogických pracovníků a hospitační činnost. V letošním školním roce provedla ředitelka pouze jednu hospitaci u učitelky v mateřské škole, hospitační záznam předložila. Rezervy má v oblasti kontroly mateřské školy.

Hospodaření školy kontroluje a čerpání rozpočtu průběžně sleduje ředitelka. Celkovou kontrolu hospodaření provádí zřizovatel a školský úřad.

Kontrolní mechanismy jsou na dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Organizace a řízení výchovně vzdělávacího procesu a provozu zařízení má stanovená pravidla vzhledem k základní škole, směrem k mateřské škole je systém postupně vytvářen a zkvalitňován. Rezervy ředitelky školy jsou v orientování se v platné školské legislativě zejména pro mateřské školy.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Jedná se o venkovskou základní školu a mateřskou školu, do které docházejí i žáci z okolních obcí. Škola sdružuje základní školu se dvěma třídami (I. třída - 1. a 2. postupný ročník, II. třída - 3., 4. a 5. postupný ročník) celkem s 26 žáky, mateřskou školu s jednou třídou, školní družinu s jedním oddělením a společnou školní jídelnu. Škola se nachází ve středu obce v nově rekonstruovaném objektu v maximální míře vyhovujícím potřebám kombinovaného zařízení.
- Škola je zapojena do sítě ekologicky orientovaných škol České republiky, v zájmové činnosti se podílí na ekologických aktivitách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 209/99-1 ze dne 20. 07. 1999, třídní výkazy a katalogové listy žáků, třídní knihy, školní řád, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, rozhodnutí ředitelky školy o odkladu povinné školní docházky ve školním roce 1998/99),
- podkladová inspekční dokumentace základní škola,
- podkladová inspekční dokumentace mateřské školy,
- časový rozpis doby trvání vyučovacích hodin a přestávek,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99,
- plán práce základní školy ve školním roce 1999/2000,
- vzdělávací cíle v 1. - 5. ročníku podle předmětů,
- záznamy z hospitací za školní roky 1998/99 a 1999/2000,
- kritéria pro přiznání osobních příplatků,
- kniha úrazů,
- sešity a žákovské knížky žáků hospitovaných tříd (vždy namátkově vybrané),
- povinná dokumentace mateřské školy - přehled výchovné práce, přehled o docházce, evidenční listy pro děti v mateřské škole,
- roční plán mateřské školy s přílohami,
- plány výchovně-vzdělávací činnosti učitelky mateřské školy,
- individuální plán pro dítě s odkladem školní docházky,
- rozhodnutí o přijetí do mateřské školy,
- přihláška do mateřské školy.

ZÁVĚR

Škola má pro výchovně-vzdělávací činnost žáků základní školy velmi dobré psychohygienické a materiálně technické podmínky. Učební plán a učební osnovy byly plněny. Kvalita vyučování byla na základě provedených hospitací hodnocena jako dobrá.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti žáků mateřské školy jsou ještě vyhovující. Rezervy jsou v řídicí činnosti. Mateřská škola plní svou výchovně-vzdělávací funkci v malé obci.

Kvalita řízení byla celkově hodnocena jako dobrá, rezervy jsou v oblasti plánování a organizování.

Čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu ve prospěch žáků a výchovně-vzdělávacího procesu bylo účelné.

Doporučení ředitele školy:

- Zpracovat řád školy s ohledem na podmínky kombinovaného zařízení.
- Zkvalitnit úroveň zápisů v třídních knihách o probraném učivu v jednotlivých ročnících a předmětech.
- Vypracovat plán kontrolní a hospitační činnosti.
- Vypracovat vnitřní řád pro mateřskou školu.
- Hledat nové formy při plánování výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole.
- V heterogenní skupině diferencovat přístup k dětem podle věku.
- Zabezpečit pravidelný pitný režim pro žáky školy.
- Evidenční listy pro děti v mateřské škole vést na platných tiskopisech.
- Upravit rozsah přímé výchovné činnosti u pedagogických pracovníků v mateřské škole a vypracovat jejich pracovní náplně.
- Zlepšit vzhled a funkčnost interiéru mateřské školy, zvážit přemístění ložnice dětí, postupně vyřazovat nefunkční pomůcky a hračky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko - ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	J. Vrabec v. r.
Členka týmu	Erika Hemzáčková	Erika Hemzáčková v. r.

V Liberci dne 13. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 1. 2000

Razítko - ano

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Jitka Guzková	J. Guzková v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-02-09	084 90/00-5083
Zřizovatel	2000-02-09	084 91/00-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány